

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ:

Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-30

РЕДАКЦІЯ:

Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten“ — Tageszeitung.

Administration; Reichsstrasse 34.

Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА

в краю і за кордоном:

місячно 6 зол.

Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських
корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

Фірер про перемогу на Балканах

За три тижні

Краків, 5. травня 1941.

В неділю, 4. травня ц. р., відбулося в Берліні засідання райхстагу в опері Кроля. На порядку нарад було прийняття заяви уряду. Коротко перед 18. год. виїхав Фірер з канцлерівської палати до райхстагу. Здовж шляху вітали його берлінці з радісним захопленням. Президент німецького райхстагу державний маршал Герман Герінг відкрив засідання згадкою про померлих членів райхстагу і дав Фірерові слово. Райхстаг привітав Фірера довготривалими оплесками й окликами.

БЕЗСОВІСНА КЛІКА ВОЄННИХ ПІДБЕХТУВАЧІВ

Фірер заявив на вступі своєї промови, яка тривала понад годину, що він не має наміру скликувати представників німецького народу частіше, як цього вимагає потреба. Вперше звернувся він до райхстагу з вибухом війни, коли внаслідок англійсько-французьких підбехтувань не вдалося всі заходи. дійти до порозуміння з Польщею. Найбільш безсовісні люди сучасності, що вже від 1936 р. рішили затопити у крові відроджену Німеччину, знайшли в Польщі державу, що перша була готова боротися за їхні інтереси. Всі заходи Фірера дійти до порозуміння з Англією. розбилися об малу кліку, що з ненависти, або з матеріальних причин відкидала всі німецькі пропозиції, щоб не допустити до війни.

„ВЕЛИКІ ДЕМОКРАТІЇ“ ТА ЖИДІВСЬКІ КАПІТАЛІСТИ ДОВЕЛИ ДО ВІЙНИ

Спричинник цих фанатичних і чортівських плянів — це Черчіль з його урядом. Найсильніші одверті й укриті домагання висували так звані „великі демократії“ поцейбіч і потойбіч океану. За ними стояв великий міжнародний жидівський капітал банків, бірж і воєнного промислу, що хотів мати з війни великі користи. І так, як давніше, були вони готові безоглядно жертвувати кров народів для золота. Так почалася війна. По кількох тижнях Польща була розгромлена й знищена.

ВІДКИНЕННЯ МИРОВЕ ПРЕДЛОЖЕННЯ ФІРЕРА

Дня 6. IX. 1939 р. Фірер ствердив, що Німеччина нічого не домагається від Англії і Франції та що продовжувати війну було б божевіллям, бо новітня зброя може знищити великі області країв. Він перестерігав перед діяльністю важкої артилерії й летунства, що можуть знищити те, що Європа будувала століттями. Однак цей другий заклик відкинено, бо англійські воєнні підбехтувачі та їхні жидівсько-капіталістичні помічники прийняли його як доказ німецької слабости.

АНГЛІЙСЬКІ ПЛЯНИ В НОРВЕГІЇ

Вже тоді почав Черчіль підготовляти норвезький уряд до англійської інвазії в Норвегії, щоб відтягти довіз шведських ме-

талів до Німеччини. Черчіль був такий певний свого успіху, що під впливом легкодушности або алкоголю не старався укривати своїх плянів. Німеччина ударемнила своєчасно цей англійський замах у Норвегії та скріпила значно своє стратегічне становище.

УНЕСКІДЛИВЛЕННЯ ГОЛЯНДІЇ, БЕЛЬГІЇ ТА ФРАНЦІЇ

Негайно після невдачі в Норвегії англійські воєнні підбехтувачі почали натискати на Голандію й Бельгію, щоб перенести фронт на долішній Райн і загрозити Рурщині. Дня 10. травня 1940 р. почався бій, найбільш пам'ятний у німецькій історії. В кількох днях проломано ворожі фронти, наступили погроми цілих армій, найбільш в історії світа. Голандію й Бельгію зайнято, Францію розбито. Розгромлені англійські війська покинули без зброї європейський континент.

І ТРЕТІЙ МИРОВИЙ ЗАКЛИК ВІДКИНЕНО

Дня 19. липня 1940 р. Фірер скликав утретє райхстаг, щоб здати звіт з перемоги на Заході. Тоді він ще раз закликав світ замиритися. Однак за воєнними підбехтувачами стояв жидівсько-капіталістичний світ, що бажав витягнути якнайбільші зиски з вложений мільярдів і був за продовженням і поширенням війни. Заклик цей прийнято як знак страху й трусливості. Пересторогу Фірера проти нічного летунського бомбардування цивільного населення прийняв Черчіль як знак німецького безсилля. Черчіль, найбільш кривавий всезнайко всіх часів, думав поважно, що німецькі літаки нездібні літати вночі. Фірер чекав три й пів місяця та перестерігав Англію. Та ті перестороги не мали ніякого впливу на Черчіля, який заявив ще на початку, що хоче мати війну, хоч би навіть міста Англії були зовсім знищені.

„ЗА КОЖНУ БОМБУ — СТО!“

Почалася повітряна війна. Пересторога Фірера, що за кожную бомбу буде сторицею відплачено, не мала ніякого впливу на злочинну роботу Черчіля. Він заявив, що англійський нарід вітав його після бомбардувань із захопленням і що він повертався все скріплений до Лондону. Однак в майбутньому німці рішені за кожную англійську бомбу відплачуватися стома бомбами, аж доки англійський нарід не звільниться від цього злочинця та його метод.

ЗАКЛИКИ БОЖЕВІЛЬНОГО ПЯНЮГІ

Якщо Черчіль думає, що може скріпити своє воєнне становище пропагандою, то Німеччина готова також почати війну й у цій ділянці. Заклик цього дурня та його заушників до німецького народу з приводу 1. травня, щоб покинув свого Фірера, мож- на пояснити тільки, або паралітичною недугою, або божевіллям п'яноги.

(Продовження на стор. 2-ій).

По закінченні балканського походу, Фірер зробив перед німецьким Райхстагом стратегічний і політичний його підрахунок.

Фірер підкреслив особливо факт, що він бажав і робив усі заходи в тому напрямі, щоби до балканської війни не допустити. Найкраща воля Німеччини дійти до порозуміння й закріплення мирних відносин із Югославією спершу немов би то увінчалася успіхом. Югославія на знаних, дуже вигідних для неї умовах приступила до пакту трьох великодержав. Однак зараз же по його підписанні у Відні кліка сербських професійних військових змовників, підюджена Англією, зробила в Югославії державний переворот і піддалась усеціло під англійський диктат. Англійська пропаганда робила з цього факту велику перемогу для себе, а Черчіль надіявся вже й на мілітарні успіхи не тільки на Балканах.

Велика Німеччина не могла стерпіти таких явищ і Фірер дав дня 6. квітня своїй армії наказ машерувати на Югославію й одночасно на грецький півострів, щоб розправитись із англійськими десантами.

По дванадцяти днях сербської армії не стало, а її рештки скапітулювали. До кінця місяця квітня німецькі війська зайняли цілу Грецію й прогнали з її території всіх англійців, які менше билися, а більше пако-стили грекам і „переможно“ втікали.

Черчіль у своїх рахунках цілковито за-вівся. А цілий світ ще раз мав нагоду переконатися, чого варті англійські воєнні спекуляції, чого варті їхні гарантії для жертв їхніх політичних інтриг і, накінець, чого варті англійські збройні сили в зустрічі з німецькими вояками.

У балканському воєнному поході, що тривав ледви три тижні, німецький вояк „перевищив — як сказав Фірер — сам себе“. Ні непроходимий терен, ні великі гори, ні сильні укріплення, ні навіть природні твердині не були для німецького вояка ніякою перешкодою в його нестримному переможному поході.

На висоті свого великанського завдання стояв тут не тільки німецький вояк, але й цілий німецький нарід, що підтримував своїх воїнів морально й працював гармонійно на всіх відтинках господарського й промислового життя для їхньої перемоги.

Ідеальна організація німецької збройної сили, подивугідна гармонія між усіма її родами зброї, знаменито налагоджена праця в краю, доцільне використання всіх сил народу для потреб держави й війни — усе це неспірний доказ геніяльності людини, що очолює тепер німецьку державу і що веде німецький нарід. Фірер видобув із німецької нації за короткий час найцінніше, що в ній було. Своєю великанською індивідуальністю та творчими зусиллями зумів викувати із усіх німецьких країв один могутній моноліт, але моноліт одухотворений його духом, запліднений його ідеалами, його бажаннями й його зусиллями.

І саме той факт, що сучасна доба не

тільки в німецькій історії, але й у історії цілої Європи та взагалі людства буде напевно носити на собі печать подвигів Адольфа Гітлера, як у ділянці соціальних реформ, як у ділянці організації держави, так і в ділянці мілітарної організації, не давав і не дає спокою понурим нині синам Альбіону. Всі пропозиції мира з боку Фірера

ті торговці народів і країв відкинули. Вибрали війну, від якої терплять нещасні жертви англійської ненаситності й будуть терпіти. Тільки перемога над тими розбивачами мира й сівачами горя по світі дасть певні підвалини для будови нового мирного й творчого життя між народами й державами.

—о—

Фірер про перемогу на Балканах

(Продовження з стор. 1-ої)

З цієї ненормальної духовної будови походить рішення втягнути Балкан до війни. Як божевільний, бігає Черчіль по Європі від 5 літ і шукає місця, де могло б щось горіти. На жаль, є ще продажні елементи, що міжнародним підпалячам відчиняють ворота своїх країв.

ГОЛОВНІ ПРИЧИННИКИ ВІЙНИ НА БАЛКАНІ

Минулої зими Черчіль впевнював, що Німеччина вичерпана війною, тому вважав за відповідне розпалити нове воєнне вогнище в Європі. З оповіщених документів, найдених у Ля Шаріт, виходить, що головними спричинниками війни на Балкані є Черчіль, Галифекс, Даладіє, Рейно, ген. Вейган і ген. Гамлен. Вразі успіху цього замаху на мир у південно-східній частині Європи вони числили, що змобілізують до 100 дивізій, які боротимуться за інтереси Англії. Цей плян не вдався внаслідок змін у Румунії. Новий уряд ген. Антонеску почав вести виключно румунську політику, без огляду на сподівання англійських воєнних підбехтувачів.

ЦІЛІ НІМЕЦЬКОЇ ПОЛІТИКИ НА БАЛКАНІ

Далі Фірер підкреслив, що мусить очевидно обговорити цілі німецької балканської політики:

1. Німецька держава не мала на Балкані ніяких територіальних чи політичних інтересів. Німеччина не була зовсім заінтересована в територіальних питаннях і внутрішніх відносинах у цих державах.

2. Однак Німеччина змагала до того, щоб саме з тими державами навіязати тісні господарські взаємини та їх поглибити в інтересі не тільки самої Німеччини, але й у інтересі саме тих країв. Бож, якщо доповнюються коли-небудь і де-небудь національні господарства двох заінтересованих сторін, то саме було й є це кінцеве між балканськими державами й Німеччиною. Німеччина є промислова держава й потребує харчевих продуктів та сировини. А балканські держави саме це мають, натомість потребують промислових продуктів. Ясно, що тут із життєвої konieczності обох сторін виходить незвичайно корисна спільнота розбудови цих двох господарських інтересів. Коли ж англійські чи американські кола хотіли ствердити в цьому непрошене вмішування Німеччини в справи Балкану, то було це і глупим і безличним киданням наклепів. Бо кожна держава творить собі господарську політику по думці власних народних інтересів, а не по думці інтересів чужих, жидівсько-демократичних капіталістів. Крім цього, Англія й Америка могли виступати в цих краях щонайбільше, як доставці, а ніколи як відборці. Тільки капіталістичні демократи можуть уроювати собі, що ще можуть існувати навіть такі держави, що візьмуть на себе обов'язки тільки купувати в когось такого, хто ні не хоче чи не зможе в них нічого купувати для себе. Німеччина стала для балканських країв одночасно доставцем і відборцем, а до того найбільшим відборцем — постійним і солідним. А важне тут ще й те, що Німеччина платить балканському селянинові за працю працею німецького робітника, а не крутітьськими валютами й девізами, що вже здавна терплять на хронічне обезцінення. Тому не диво, що Німеччина стала на Балкані найповажнішим господарським партнером в інтересі обох

сторін. Тільки демократично-жидівські капіталісти можуть добачувати в своїх мозківницях опановування других держав самою доставою машин. Бо ж поправді підчає виміни може бути хіба опановування обо-стороннє, а не тільки одної сторони. Без машин ще можна обійтися, та без харчів і сировин ніколи. Той партнер, що хоче дістати за машини харчі й сировину, є може більше зв'язаний з доставою й більш підлеглий. Та в дійсності не було тут ні побідника, ні побідженого, були співучасники. А Німеччина, ця сьогоднішня націонал-соціалістична країна, поставила собі за точку честі бути гідним партнером, себто платити солідними, добрими товарами, а не демократичними обезціненими паперами.

3. Беручи це все під увагу, бачимо, що Німеччина — якщо говорити про її політичні інтереси — мала тільки єдиний інтерес, а саме: бачити торговельних партнерів у їх внутрішньому житті здоровими і сильними. Німецька держава зробила все, щоб своїми впливами і своєю допомогою, своїми радами й чинами піддержати ці краї у закріпленні їх власного існування, їх внутрішнього ладу, не зважаючи на їх окремішні державні форми.

Сповнювання цих точок погляду вже допроваджувало навіть не тільки до зросту добробуту в цих краях, але й до постійного обостороннього довіря. Саме тому були тим сильніші змагання Черчіля, цього підбехтувача до воєнних пожеж, переломити цей мирний розвиток і безличними нахабними присвоєннями собі прав за допомогою обітниць і гарантій викликати на цьому мирному європейському просторі елементи неспокою, непевності, недовіря, вкінці війни. При цьому найшов він піддержку в тих не-свідомих елементах, що, підлягаючи англійським впливам не з господарських інтересів чи з ідеальних причин, були готові пристосувати інтереси власних народів бажанням тих, що їм це доручили.

АНГЛІЙСЬКІ ПЛЯТОНІЧНІ „ГАРАНТІЇ“

Англійськими „гарантіями“ ущасливлено Румунію, що дуже гірко на них вийшла. Греція, що найменше потребувала англійських гарантій, послухала англійських підшептів. Треба відрізнити грецький нарід від грецьких провідників та англофільського короля, що прийняли цілі англійської політики за свої. Фірер згадав, що йому важко було слідкувати за розвитком подій у Греції, бо він вихований у пошані для грецької культури й мистецтва.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ

„Гарантії“ Черчіля так поділяли на деякі грецькі кола, що Італія почала почувати себе загроженою. Коли Греція відкинула італійські пропозиції, почалася війна. Німеччина не зірвала взаємин із Грецією, сподіваючись вияснення справи. Фірер перестерігав, що повторення солунської історії з 1918 р. не вдасться. Тимчасом англійці приготувалися до десанту в Солуні. Виявилася потреба виступу німецьких військ, не для допомоги Італії, тільки, щоб ударити англійські заходи, усадитися на Балканах так, як у світовій війні. Англійці надіялися притому на дві держави, на Туреччину та Югославію. Сербія була німецьким противником у світовій війні, що її сама спричинила. Однак німецький нарід не має ненависти до сербів. Туреччина була німецьким союзником у світовій війні.

Завдяки геніальному творцеві П відродження, вона перша піднялася з погрому та зберегла незалежність своєї політики. Югославія впала жертвою англійських інтриг.

НІМЕЧЧИНА Й ЮГОСЛАВІЯ

Всі знають, як дуже я бажав довести між Німеччиною і Югославією до добрих взаємин і навіть до приязних відносин. Я вірив, що в тому підтримують мене деякі представники цього краю, що так само, як і я, сподівалися із співпраці обох держав тільки обопільного добра й користі. Коли, завдяки англійським інтригам, до Балкану чимраз більше наближалася перспектива війни, моїм зусиллям було зробити все можливе, щоб Югославію оберігати від війни. Німецький міністр закордонних справ робив витривало і терпеливо все, що міг, щоби бодай ту частину Європи охоронити перед війною. Тому то відповідає правді твердження Геліфекса про те, що війна на Балкані не була в німецьких намірах. Дуже теж сприяв тому, щоби з Югославією наладити добрі відносини. Завдяки всім тим заходам, вдалося зеднати сербський уряд до того, що він рішився приступити до пакту 3-х великодержав. При цьому до Югославії не ставилось ніяких домагань. Навпаки цій державі запропоновано лише користі.

З уваги на історичну правду, мушу тут ствердити, що в договорі з Югославією, як і в додаткових до нього обопільних постановах, не було й мови про її допомогові завдання. Навпаки! Югославія дістала від трьох великодержав, зв'язаних пактом, святочне запевнення, що не тільки не буде вимагатись ніякої допомоги від неї, але більше: дано їй гарантію, що через її територію не підуть навіть ніякі воєнні транспортні. Крім того Югославія дістала запевнення, що в випадку територіальних змін на Балкані вона дістане доступ до Егейського моря, в якому буде і Солун. Це було 25. березня ц. р. у Відні, де підписано з нею договір.

Два дні пізніше потрясла нас всіх вістка про те, що в Югославії група пучістів перевела державний переворот, який британському прем'єрові послужив доброю нагодою до того, щоби накінець щось добре оповістити.

НАКАЗ МАШИРУВАТИ НА ЮГОСЛАВІЮ

Тепер зрозумієте, що я дав негайно наказ до маршу. Бо це ж неможливе, щоби з німецькою державою так поступати. Не можна літати просити про приязнь, не можна заключати договору, який другому виходить на користь і пізніше переживати таке, що цей договір за одну ніч не тільки ломиться, але й що у відповідь на нього ставиться під загрозу військового німецького аташе, раниться його помічник, чи сленних інших німців малтретуються, німецькі крамниці, організації та канцелярії демолюються і т. д. Я бажав мира. Коли ж містер Геліфекс з кпинами заявляє, що про те в Англії добре знали й тому саме нас до війни змусили й що це має бути тріумфом британського політичного мистецтва, тоді супроти такої злочи я не міг нічого іншого вчинити, як узяти в оборону інтереси держави тими засобами, які нам, Богу дякувати, стояли до розпоряджості.

І наші союзники Болгарія та Мадярщина, оба наші давні, ще зі світової війни співтовариші зброї, цілком слушно прийняли за провокацію таку поведінку держави, яка вже раз цілу Європу кинула в обійми воєнного лихоліття і в наслідок спричинила для Німеччини, Мадярщини та Болгарії стільки горя.

ОПЕРАЦІЙНИЙ ПЛАН — ВАЖКЕ ЗАВДАННЯ

Мої, видані 27. березня, вказівки для штабу армії в широких зарисах поставили армію перед дуже важким завданням.

Без повного зрозуміння співдопомоги Мадярщини, як також без незвичайно льо-яльного становища Румунії було б дуже важко в передбаченому, короткому часі всі поручені завдання виконати. Речинець наступу був назначений на день 6 квітня. Цього дня готовою до наступу була полуднева група армії, розташована в Болгарії. Наступ інших груп був передбачений на дні 8, згд. 10. і 11. квітня. Далі зясовує Фірер конкретні завдання, які мала виконати кожна армія.

СПІВПРАЦЯ З ІТАЛІЄЮ І МАДЯРСЬКОЮ

В зв'язку з цими плянами Німеччина ввійшла в порозуміння зі своїми союзниками — Італією та Мадярщиною. Італійські збройні сили змагалися до того, щоб опанувати побережжя з двох сторін: від юлійського фронту і від Альбанії через Скутарі. Далі вони готовилися перервати ворожий фронт під Скопле, щоб об'єднатися з німецькою армією. Вкінці вони змагалися до того, щоб зломити грецький фронт в Альбанії і греків притиснути до моря. Од-ночасно італійці мали зайняти дальматинські та йонські острови. Також і німецьке летунство співпрацювало з італійським.

ЗАСЛУГИ ВІЙСЬКОВОГО ПРОВОДУ

Німецькими арміями проти Македонії і Греції проводив генерал-фельдмаршал Ліст, що дуже відзначився вже в попередніх походах. Також і на цей раз він блискуче виконав у найважчих умовах свої завдання. Німецьким військом, що йшло з південно-західної Німеччини й Мадярщини командував генерал фон Вайхс. Його відділи досягли в дуже короткому часі свої цілі. Таким чином німецькі війська й частини С.С. під головним проводом генерал-фельдмаршала фон Бравхіча й шефа генерального штабу ген. Гальдера, вже після 5-ох днів примусили піддатися грецьку армію в Тракії, наладнали зв'язок з італійцями, що вийшли з Альбанії, і зайняли Солунь. Після 12-ох днів боїв вони примусили капітулювати сербів і створили загальні підстави величавого прориву через Ларіссу до Атен. Вершком усього стало захоплення Пелопонезу й грецьких островів. Головне Командування Німецьких Збройних Сил відповідно вшанує ті справді історичні подвиги. Як завжди, так і тепер шеф Головного Командування генерал-фельдмаршал Кайтль і генерал Йодль дуже визначно працювали при тих операціях.

ЗАВДАННЯ ЛЕТУНСТВА

Німецьким летунством особисто командував райхсмаршал Герінг і шеф його генерального штабу генерал Ешонек. Воно було поділене на дві групи: Одною з них проводив генерал Лер, другою генерал фон Ріхтгофен. Завдання німецького летунства були такі: 1) знищити вороже летунство і його організацію на землі, 2) заатакувати всі важні під військовим оглядом об'єкти централі змовників — Білгороду й таким чином ізолювати його з самого початку, 3) якнайдіяльніше поводити німецьким відділам у боях, ломити спротив ворога, утруднювати його втечу, де тільки це можливе, припинювати його завантажування на кораблі, облекшувати завдання війська при допомозі спадунів.

АРМІЯ ПЕРЕВИЩИЛА САМУ СЕБЕ

У цьому воєнному поході німецька армія справді перевищила саму себе. Вже при самому поході виринали величезні труднощі. Наступ на укріплення, що в деяких частинах були якнайсильніше озброєні — особливо на тракійському фронті — це було найважче завдання, яке може мати якась армія.

У цьому поході панцирні відділи воювали в такому терені, який досі вважали за непрохідний для повзів. Змоторизовані відділи доконали подвигів, що самі

собою є найвищою похвалою для вояків, їх спроможности, відваги, видержливости та для доброти матеріалу. Піхотні, панцирні й гірські дивізії та відділи С. С. невтомно переганялися в хоробрості, посвяті, видержливості й впертості. Генеральний штаб знову працював справді визначно.

Летунство вилетало до свого вже історичного вінка слави нові, особливо величаві листки. Воно цілими днями вело свої дії в таких найпоганіших кліматичних умовах, які досі вважали цілком неможливими для акції летунства. Тільки той, хто знає труднощі цього терену, уміє оцінити посвяті й сміливість німецьких летунів. Як завжди, протилетунська артилерія супроводила піхотні й панцирні дивізії на шляхах, які можна назвати ледви стежечками. Тому про той похід можна написати тільки одно речення: для німецького вояка немає нічого неможливого!

На цьому побоевищі на особливу згадку заслуговують керманічі боєвих возів і кольтон, достав, тракторів, артилерійської і протилетунської зброї. На особливо славу сторінку заслужили собі німецькі піоніри, що нищили ворожі укріплення і відбудовували мости й шляхи. На найвище признание заслужили також відділи зв'язку.

Майже за три тижні той переможний похід погасив воєнну пожежу в двох державах. Він відбувався по бездоріжжях, зірваних дорогах, румовищах і звалах каміння, найвужчих скельних стежинках і рвучних водах, побурених мостах, підхмарних проваллях і голих скельних стінах. При тому ми свідомі, що наші союзники дуже причинились до тих успіхів. Особливо війна Італії з Грецією, що тривала в найважчих обставинах 6 місяців і вимагала якнайбільших жертв, не тільки зв'язала головну масу грецьких військ, але перш за все так, що їх заломання вже годі було оминати.

Також і малярська армія знову оправдала свою воєнну традицію. Вона зайняла Бачку й перейшла з своїми змоторизованими відділами Саву.

„Історина справедливості — сказав Фірер — зобов'язує мене заявити, що з усіх наших противників спеціально грецький вояк боровся з найвищою погордою до смерті. Він калітулював щойно тоді, коли дальший спротив був уже неможливий і через це недоцільний”.

ФАКТИ Й БРЕХНІ ЧЕРЧІЛЯ

Ферір згадав також, що мусить щось сказати також і про того противника, що став причиною тих боїв. Як німець і як вояк Фірер вважає негідним, щоби паплюжити хороброго ворога. Але доконче треба боронити правду перед брехливими видумками людини, що як вояк є нужденним політиком і як політик нужденним вояком. Пап Черчіль, що почав цю боротьбу, намагається так, як це було з Норвегією і з Дінкірхеном щось таке говорити, що скорше або пізніше доведе до того, що з невдач і катастроф зробить успіхи. Це не поважне, але в Черчіль це зовсім зрозуміле. Коли би хтось інший пережив як політик стільки невдач і як вояк стільки катастроф, то він не виконував би свого уряду аж 6 місяців. Це сталося би з ним навіть тоді, коли би він відзначався такими прикметами, які єдино прикрашають Черчіль, а саме, коли би він вмів так довго перебривувати правду, що найжахливіші катастрофи перемилюються в славі перемоги. Черчіль може оббривувати своїх земляків, але він не зможе усунути наслідків своєї катастрофи. В Греції висадили британську армію в силі 60 до 70.000 тисяч людей. Перед катастрофою Черчіль казав, що там було 240.000 людей. Ціль-тієї армії була: вдарити на Німеччину від півдня, спричинити її програму й через те, так як у 1918 р., змінити вислід війни. Югославія, що стала знову помічником Черчіль, впала в два тижні. Але британські від-

НОВИНА на КНИГАРСЬКОМУ РИНКУ

Хочете дещо знати ПРО СКАРБИ старої церковної архітектури, то прочитайте

ДЕРЕВ'ЯНІ ЦЕРКВИ

ХОЛМЩИНИ Й ПІДЛЯШСЬЯ

інж. Л. Маслова.

Книжка видана на доброму папері, формат 14×21 см. В тексті 15 ілюстрацій. 20 ст. друку.

Ціна: 1 зол., — з пересилкою 1.20 зол.

Висилаємо тільки за готівку, ::: або за післяплатою. :::

Замовляти: „Українське Видавництво”
Краків, Райхсштрассе 34.

діли три тижні пізніше вибили, поранили, взяли в полон, потопили і розігнали в Греції. Це факти.

Тому Фірер зазначив, що він краще передсказав, як Черчіль, коли в своїй останній промові заявив, що німці битимуть англійців усюди там, де вони появляться на суходолі. Черчіль безлічно розказує, що Німеччина втратила в тій війні 75.000 вбитих, отже вдвоє більше, як під час походу на Захід. Але на тому ще не кінець. Черчіль прислужники розповідають, що англійці в Греції стільки вибили німців, що їх аж зібрало омерзіння і тому вони звідтам відступили. Такі то небиліці розказують демократичній публіці!

МАСА ПОЛОНЕНИХ І ВЕЛИКА ЗДОБИЧ

Під час воєнного походу проти Югославії німці взяли в полон 6298 сербських старшин і вояків. Кількості здобичі покищо ще ється вояків німецької національності, хорватів і македонців, що їх переважно зараз пускали на волю. Але ті числа ще не остаточні. Число грецьких полонених досягло 8000 старшин і 210.000 вояків. Але тут слід розрізнити в порівнянні зі сербами, що коли мова про грецькі армії в Епірі та в Македонії і самій Греції, то їх окружили і примусили до капітуляції внаслідок спільних німецько-італійських воєнних операцій. З огляду на загальну хоробрість грецьких вояків їх вже звільнювали з полону і негайно звільнять решту.

Число полонених англійців, новозеландців і австралійців досягло понад 9000 старшин і вояків. Кількості здобичі покищо ще не можна приблизно оцінити. Згідно з дотеперішніми підрахунками Німеччина дістала понад пів мільйона крісів, далеко більше, як 1000 гармат, багато тисяч скорострілів, протилетунської зброї, мерзерів, багато авт і велику кількість муніції і військового в'язу. Крім того німецьке летунство знищило 75 ворожих кораблів, містоти 400.000 тон і ушкодило 147 кораблів, містоти 700.000 тон.

КІЛЬКІСТЬ НІМЕЦЬКИХ СИЛ НА БАЛКАНІ

Для військових операцій на Балкані передбачували 31 повних і 2 пів дивізії. Підготовка до походу зайняла 7 днів. В дійсності в боях взяло участь 11 піхотних і гірських та 6 панцирних дивізій, 3 повні і 2 пів дивізії змоторизованих військ і СС. З того 11 відділів було більше, як 6 днів у боях і 10 менше, як 6 днів у боях. 11 відділів взагалі не мало спроможности воювати. Вже перед закінченням воєнних дій у Греції можна було стягнути 3 відділи з тої причини. 3-ох дальших відділів не відтранспортували і 2 відділи затримали при вивантажуванні. З того тільки 5 відділів воювало з англійцями, новозеландцями й австралійцями. З 3-х панцирних дивізій, що входили в їх склад, постійно воювали тільки 2. Третю стягнули, як зайву, вже під час боїв.

„Тому на закінчення я заявляю, — го-

ворив Філер, — що на ділі воювали з англійцями, новозеландцями й австралійцями тільки 2 панцирні дивізії, одна гірська й один полк прибічної гвардії».

НІМЕЦЬКІ ВТРАТИ ДУЖЕ МАЛІ.

Німецькі втрати є найменші, які досі Німеччина мала. Вона втратила в тих боях:

1. З сухопутної армії і відділів СС — 57 старшин і 1042 підстаршин і вояків вбитими, 181 старшин і 3571 підстаршин і вояків раненими, 13 старшин і 372 підстаршин і вояків загиненими.

2. З летунства: 10 старшин і 42 підстаршин і вояків вбитими, 36 старшин і 104 підстаршин і вояків загиненими.

ІСТОРИЧНІ НАСЛІДКИ ПОХОДУ НА БАЛКАНИ.

Дальше звернувся Філер до родин, які понесли втрату підчас балканських боїв та висловив їм вдячність цілого народу. Підсумки цих втрат у загальному такі малі з огляду на:

1. Справність виступу і започаткування походу в слушний час.

2. Провід боевими діями, — та

3. переведення цих дій.

Завдяки великому знанню командування, вишколенню вояцтва, перевазі в озброєнні, добірності муніції, а при тому холодній відвазі кожного вояка зокрема, були такі великі досяги при мінімальних втратах і то водночас, коли оба союзники осі обернули внівець т. зв. успіхи англійців у північній Африці. Бо цих боевих дій на Балкані не можна відділювати від акції, зв'язаної з ім'ям ген. Роммеля та виступом німецького африканського корпусу в Киренаїці. Таким чином партатство одного стратега довело за одним махом до катастрофи на двох фронтах.

Що такий муж, який у кожного іншого народу був би поставлений перед воєнний суд, а він у своїм краю, як прем'єр міністрів, викликає новий подив — це не є ознакою античної величі римських сенаторів у відношенні до підчинених собі полководців, лише доказ тієї вічної сліпоти, якою боги карали тих, що хотіли їх знищити.

Наслідки цього походу такі, що раз буде знищене вже вогнище сербських паліїв і заговорників, які не давали спокою Європі, а на майбутнє й Дунай буде свободний від саботажів, доступний для плавби. Ця плавба вже у повному ході. Німеччина, крім дрібних коректур границь, змінених вислідок світової війни, не шукає тут окремих територіальних добутоків. Політично зацікавлена лише в тому, щоби був мир на цих землях, — економічно, щоби користуватись знову спільним добром товарової обміни.

Німеччина радіє повстанням самостійної хорватської держави, з якою сподіється на майбутнє співпрацювати в господарській ділянці, що доведе до обосторонньої користі.

Мадярський нарід зробив дальший крок у ревізії несправедливих мирових договорів.

Болгарія могла направити свою кривду внаслідок німецької перемоги. Це історичний довг вдячності за вірність союзникові з світової війни.

Італія здобула територіальні й політичні користі, які вповні заслужила собі жертвами крові від жовтня м. р.

Переможений грецький нарід впавав жертвою свого короля та заслплених провідників. Він боровся так хоробро, що заслугоє на пошану.

Сербський нарід може витягне одну правильну науку з цієї катастрофи, що стиршини-заговорники також для цього краю є нещастям.

ВЕРШОК ЦИНІЗМУ Й ОБЛУДИ

Всі, що потерпіли внаслідок цієї війни, не забудуть способу, яким Англія їм віддячилася. Рідко можна стрінути більший цинізм супроти жертв малих народів, як у цьому випадку. Бо підбехтувати нації як помічники до війни, а потім заявляти, що

згорі не вірилося в успіх — це найбільш безсоромне, що досі було у світовій історії. Тільки наша доба, в якій капіталістична жадоба гроша й політична облуда так об'єдналися, як це є в „демократіях“, може відчувати таку поведінку як так мало нечесну, що відповідальні за те люди можуть ще цим прилюдно чванитися.

НАЙКРАЩИЙ ВИШКІЛ ЗАОЩАДИВ КРОВ

Коли приглянутися останньому походу, тоді можна переконатися, яке значіння має найкращий вишкіл вояків разом з найкращою зброєю. ЗАОЩАДЖЕНО БАГАТО КРОВІ, бо перед тим пролито багато поту. Завдяки знаменитому вишколові німецьких вояків і проводу — досягнуто максимум успіхів. Життя вояків лежить у руках батьківщини. Що зробили мільйони вояків на фронтах і ціла батьківщина — цього ніяка держава не перевищить.

ЗАКЛИК ДО НІМЕЦЬКИХ ЖІНОК

Мільйони німецьких жінок, що працюють у фабриках, варстатах і бюрох, заступають там їхніх чоловіків. Це зразок для цілого жіноцтва.

Німецький нарід уже ніколи не переживе 1918 року. Німецької нації ніхто не пере- може.

ПОДЯКА ВОЯКАМ, НАРОДОВІ І ПРАЦІВНИКАМ

Вкінці Філер подякував німецьким воякам, що в балканському поході довели надлюдських діл, та німецькому народові, по містах і селах, що своєю пильною працею створив передумовини до перемог. Особлива подяка належить жертвам війни, поляглим і раненим та їхнім родинам. Треба подякувати Богові, що дозволив досягнути такі великі перемоги такими малими жертвами та просити Його, щоби й у майбутньому не покидав німецький нарід. Націонал-соціалістична держава, що стоїть як пам'ятник соціальної справедливості, переживе не тільки цю війну, але також грядуче тисячеліття!

Вкінці президент райхстагу Герінг подякував Філерові в імені цілого німецького народу за його геніальний провід. Невмовкаючи оклики супроводжали Філера підчас його повороту до канцлерської палати.

Важке бомбардування Ліверпулю

БЕРЛІН, 4. V. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Кількасот німецьких боевих літаків бомбардувало останньої ночі впродовж більше годин дозовові пристані Ліверпулю. Бомбардування було дуже успішне. У магазинах на східному березі Мерзі, в корабельних майстернях, у магазинах збіжжя і вонни та в інших важних для воєнних потреб місцях спалахнули численні й великі пожежі та здалека вже видні цілі простори могутніх вогнів. Визначна переважна площа на західному березі середньої Англії була зруйнована бомбами найважчого калібру. Друга летунська частина звернулася в сторону пристаней і промислових заведень Мидлсбери на британському березі, день у Мидлсбери на східному березі Англії, як також у сторону заведень воєнного промислу та нічного летовища в південній Англії.

У північній Африці відперли ті частини німецького африканського корпусу, що вдерлися до укріплень Тобрука, раз-у-раз повторювані протинаступи британців. В останніх днях знищено в цих боях 16 ворожих повзів і захоплено більшу кількість гармат. Впродовж 2. травня постійно налітали німецькі й італійські відділи спадних літаків, при піддержці боевих і нищильних літаків, на пристань і укріплення Тобрука. Висліди налетів добрі. Німецькі й італійські літаки збомбардували артилерійські становища, повзи та зосередження військ. У пристані Тобрука німецькі та італійські бомби ушкодили більший вантажний корабель.

У східній частині Середземного моря за- топлено 3. травня у пристані Суда на Креті торговельний корабель, містоти 10.000 тон, статах Гібральтару є 5 воєнних ушкоджених кораблів.

заатакували німецькі відділи боевих і спадних літаків Ля Валетта та цільними бомбами вдарили в державні корабельні майстерні, нафтові магазини, в улаження пристані та в становища протилетунської артилерії.

Ворог скинув останньої ночі при вжитті слабих сил на різних місцях західної Німеччини деяку кількість запальних і розривних бомб, які не спричинили військових чи оборонно-господарських шкід. Цивільне населення потерпіло декілька втрат в убитих і ранених. Нічні довецькі літаки і морська артилерія зістрілили по одному, ворожому боевому літакові.

БОЇ В ІРАКУ.

БЕЙРУТ, 5. V. — Багдадське радіо повідомило в суботу ввечері, що збройні сили Іраку ще тісніше оточили англійське летовище в Габбані. Вони зажадали, щоб англійці піддалися. В суботу вранці іракські літаки бомбардували багато разів британський табір у Габбані, спричинили великі матеріальні шкоди й пожежі та знищили на землі кілька літаків. У зав'язаних летунських боях над Габбанією іракські летуни попроганяли англійців.

ДЕФІЛЯДА ПЕРЕМОГИ В АТЕНАХ.

АТЕНИ, 5. V. — Генерал-фельдмаршал Ліст відібрав в Атонах на Акрополі дефіляду німецьких та італійських військ. У дефіляді взяли участь всі роди зброї, що воювали на Балкані.

ЗАГОСТРЕННЯ В ГІБРАЛЬТАРІ

В Гібральтарі щораз більше загострено воєнний стан. В англійських колах панує неспокій і перестрах. У корабельних варстатах Гібральтару є 5 воєнних ушкоджених кораблів.

З днем 7. травня ц. р. від год. 9. буде чинний у Кракові
при вул. Зеленій 18/1

Український Садок.

Доживлювання дітей запевнені!

Оплата за 1 дитину 20 зел.

Для незаможних знижка.

Вписи й інформації в домі Садка, вул. Зелена 18 м. 1 в таких
речинцях: 5.V. 1941 від год. 15—17

6.V. " " " 15—17

7.V. " " " 10—13

Жіноча Секція У.О.Т. у Кракові.

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

ТРАВЕНЬ.

6. Вівторок — † Юрія, вмч.
7. Середа — пр. Сави С.

— ЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ НАУКОВОЇ РАДИ при УЦК відбудеться в середу 7. травня в 19-й год. в залі Українського Видавництва. На порядку виклад проф. Богдана Лепкого на тему: „До джерел Шевченкової творчості“.

— ДИРЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ГІМНАЗІЇ В ХОЛМІ повідомляє, що наука у класах I, II, III і IV, після короткої перерви, починається в четвер, 8. травня. Наука у класах V—VIII відбудеться правильно, без перерви. — У п р а в а.

— ВПИСИ ДО ДИТЯЧОГО САДКА В КРАКОВІ відбудуться далі в днях 5 і 6. травня ц. р. в домі садка при вул. Зелений ч. 18, м. 1, в год. 15—17. — Садок чинник від дня 7. травня ц. р. в 9-й год.

— ГОРГОНОВА ЗНОВУ ПЕРЕД СУДОМ. Відома з процесу в справі вбивства Зарембівної у Брюхоничах під Львовом Ріта Горгонова, засуджена львівським цагдм судом на кару смерті, а судом присягих у Кракові на 8 літ тюрми, після втечі під час війни з тюрми у Фордоні, замешкала в Варшаві у захисті для виселенців. Там пропала торбинка з 108 зол., документи й біжутерія вартості 50 зол. Сильне підозріння впало на Горгонову. Однак суд звільнив її від вини й кари, бо не було конкретних доказів, а тільки самі познанки.

— Величко Дмитро з Люблина, замість квітів на іменини Директора, Інж. Терлецького, зложив 20 зол. для УОТ. 1754

— О. і М. Бордуни в Турку складають 40 зол. на лікування буви, політ. вузнів, як неприйнятний гонорар д-ром Осипом Берестом. 1755

ТАЙНА КОНСИСТОРІЯ

Папа Пій XII скликав на 12. травня ц. р. тайну консисторію. Ніяких нових іменувань на кардиналів не передбачується.

БОМБАРДУВАННЯ ТОБРУКУ.

РИМ, 3. V. — Головне Командування Італійської Армії подає:

Італійські літаки збомбардували портові об'єкти в Ля Валетті. В повітряних боях над островом Мальтою німецькі летуни зістріляли 3 літаки типу Гюрікен.

В Північній Африці на відтинку Солюму діяльність італійських і німецьких летунів, що у спадних летах атакували ворожі самоходи, скупчення військ і гарматні становища. Італійські та німецькі літаки продовжали нагальні бомбові атаки на укріплення в Тобруці, де наш натиск стає щораз сильніший. Німецькі ловецькі літаки зістрілили 4 ворожі літаки. Ворог налітав на Дерну й Бенгазі.

У східній Африці не було нічого помітного.

УВАГА — КУРЕНІ МОЛОДІ!

В здоровому тілі — здорова душа!

...Руханка має не тільки підтримати здоров'я руховників, але й має виробити духовну справність, силу волі, відвагу, витривалість, неуступчивість, кари́сть, бажання досягнути перемогу...

Придбайте негайно книжечку

Я. Доброцького

Руханкові вправи

10 ГОДИН РУХАНКИ

з вказівками для провідника вправ.

В книжечці 133 рисунки, 72 сторін друку.

Ціна: 2 зол., — з пересилкою 2.30 зол.

Питайте в усіх книгарнях!

Висилаємо тільки за готівку,
::: або за післяплатою. :::

Замовляти: Українське Видавництво
Краків, Райхштрассе 34.

Затоплено панад міліон тон

ворожих кораблів тільки в одному місяці квітні

БЕРЛІН, 4. V. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Боротьба проти ворожих торговельних кораблів була в місяці квітні особливо успішна. Цього місяця затопили німецькі летунські, надморські й підморські сили всі разом 1,000.211 тон англійських або в англійській службі кораблів, з того кругом 400.000 тон на грецьких водах. Крім цього ушкоджено дальших 250 кораблів. Треба числитися з утратою частини цих кораблів. До цього не вчислено ворожих кораблів, затоплених або ушкоджених мінами.

Летунство бомбардувало минулої ночі при добрій погоді область Мерсі. В портових улаштуваннях Ліверпулю повстали великі пожежі й сильні вибухи. Дальші летунські налети переведено також на важні військові цілі на південному й південно-східному побережжі Англії. Перед Кромером затоплено один торговельний корабель містоти 3,000 тон.

В Північній Африці вдерлися частини німецького африканського корпусу до укріплень Тобруку, що їх завзято оборонили

англійці. Здобуто багато фортів, забрано кілька сот полонених.

Ворог скинув минулої ночі в різних місцях західно-німецького побережжя розривні й запальні бомби. На передмістях Гамбурга, в околиці Бремену та в інших місцях були матеріальні втрати. Серед цивільного населення було кілька вбитих і ранених. Нічні ловецькі літаки й протилетунська артилерія зістрілили 3 англійські літаки. Ловецька ескадра Гальянд досягнула 1. V. свою 500-ту повітряну перемогу.

Вночі на 1. V. німецькі війська проломили укріплення Тобруку на 3 км. Австралійські війська ставили завзятий опір і вперто оборонили кожний форт. Англії перевели багато протинаступів при сильній допомозі своєї артилерії, але їх відбито з важкими втратами для ворога. Забрано багато полонених, здобуто багато англійських панцирних возів. Сильним гарматним вогнем намагалися англійці здержати прихід дальших німецьких і італійських військ. Однак італійська піхота й німецькі панцирні частини відбили ці англійські спроби, завдали ворогові важкі втрати та перекинули власні становища далі вперед.

НОВИЙ ЯПОНСЬКИЙ ДЕСАНТ У КИТАЮ.

ШАНГАЙ, 5. V. — Пресова квартира японської армії в південному Китаю повідомляє, що в четвер ранком японські військові одиниці вийшли на сушу біля Кіа-Тше в південно-східній частині провінції Квантун. Після того, як японці зломали слабкий спротив китайців, вони пішли двома батавами у глибину краю. Згадані дії відбулися в межах японської блокади.

ПОГОЛОСКИ ПРО ПОЇЗДКУ МАТСУОКИ.

ТОКІО, 5. V. — У зв'язку з поголосками про те, що незабаром японський міністер закорд. справ Матсуока виїде до Злучених Держав, представник інформаційного відділу японського уряду зазначив, що цікаве те, що такі поголоски прийшли якраз із Злучених Держав. Це вже зовсім певне — сказав японський представник, — що Матсуока не буде з того приводу давати ніяких пояснень. Він додав, що Токіо не дістало ще урядових звітів про те, що охорону Сінгапуру перейняла флотія Злучених Держав і що тамошні військові кораблі відіхали на Середземне море.

НІМЕЦЬКЕ МІНІСТЕРСТВО КОЛЬОНІЙ.

БЕРЛІН, 5. V. — Повідомляють, що почалася підготовка до створення німецького міністерства кольоній. Націонал-соціалістична Німеччина має доволі знавців кольоніальних справ ще зперед світової війни. Улажено курси для вишколу кольоніальних урядовців.

АНГЛІЙЦІ ВІДІЗДЯТЬ З ЕСПАНІЇ.

МАДРИД, 5. V. — Англійський консулят у Більбао візав усіх англійських громадян, бути готовими до відїзду з Еспанії. В англійських колах числяться з недалекою можливістю політичних змін, що примусять англійських громадян покинути Еспанію.

ПОРТУГАЛІЯ СОЛІДАРІЗУЄТЬСЯ З ЕВРОПОЮ.

ЛІСАБОН, 3. V. — У лісабонських колах оцінюють промову прем'єра Салазара, як підкреслення солідарності Португалії з Європою. Салазар ствердив виразно іберійський фронт мира, що для численних військових агітаторів, які намагаються втягнути Португалію до війни, було великою несподіванкою.

ЗАЯВА ПОСЛА ІРАКУ В АНКАРІ.

БЕЙРУТ, 5. V. — З зв'язку з висадженням англійських військ у Басрі, посол Іраку в Анкарі заявив представникові турецького щоденника „Улюс“, що перемарш англійських військ крізь територію Іраку наступив на основі порозуміння між Англією й Іраком, гарантуючи самостійність і суверенність держави Іраку.

ТУРЕЧЧИНА ТА ІРАКСЬКІ ПОДІЇ

АНКАРА. — Політичні кола Анкари слідкують з найбільшою увагою за подіями в Іраку. Загально думають, що з огляду на британську поведінку годі оминати зудару. На випадок такого конфлікту Туреччина рішена зберегти таке становище, як супроти війни в Європі, це значить — не воювати.

СИРІЯ ПІД ВРАЖІННЯМ ПОДІЙ В ІРАКУ

БЕЙРУТ. — В сирійських містах стежать з найбільшим напруженням за подіями в Іраку. В політичних колах Дамаску вказують на те, що хід подій в Іраку має дуже велике значіння для Сирії, бо годі відділити долю Сирії від долі Іраку. З Палестини повідомляють, що багато арабських борців за волю чекає, щоби виїхати до Іраку, коли б події так ровивалися, що було б треба підтримати Ірак і коли би він звернувся з зазивом до арабського світу.

АНГЛІЯ ТА ІРАК.

АНКАРА, 3. V. — Як подають з Бейруту, після зломання пакту Англія-Ірак з приводу вивантаження нових англійських військових транспортів у Басру, уряд Іраку вирішив боронити свої права.

Мабуть Англія не думає дотримувати підписаного пакту, бо англійський амбасадор у Багдаді дістав доручення подати це до відома урядові Іраку. Англійські війська вже висіли на суші в Басрі, а всіх англійських жінок та дітей перевозять з цілого краю в безпечне місце.

НОВА СТОЛИЦЯ ХОРВАТІЇ

ЗАГРЕБ. — Хорватський уряд має намір перенести свій осідок з Загребу до Банялюки з історичних, географічних і національно-політичних причин. Банялюка, що з своїм 24.000 населенням лежить у центрі Хорватії, була осідком середньовічної хорватської держави. Загреб буде далі культурним і господарським центром.

3 українського життя

ГРУБЕШІВЩИНА.

ПРИВІТАННЯ ГУБЕРНАТОРА ЛЮБЛИНСЬКОГО ДИСТРИКТУ, Д-РА ЦЕРНЕРА.

Дня 25. IV. приїхав до Грубешова губернатор люблінського дистрикту д-р Цернер. Привітання відбулося в салі засідань місцевого старства. Між прийнятими були: Крайсгайтман в оточенні багатьох німецьких урядовців, президія УДК — мец. Я. Гриневич, дир. П. Козлюк і дир. А. Хрущ, та всі війти й секретарі волосних правлінь. По привітанні п. Крайсгайтмана, п. Губернатор у коротких словах застерігав осягти доконаної праці, при чому висловив задоволення й подяку війтам, накреслив напрямні праці на майбутнє та побажав ще кращих успіхів. В імені грубешівського УДК промовляв заступник голови мец. Я. Гриневич, що в теплих словах подякував п. Губернаторові за його довіру й прихильність до українців, та на спомин побуту вручив йому різьбарський зразок українського мистецтва.

ПРАЦЯ УОТ У ГРУБЕШЕВІ.

В останньому часі грубешівське УОТ розгорнуло широку діяльність у театральній і хоровій діяльності. Театральна Секція, після довгої перерви, під новою режисурою д-ра Ф. Мелешка підготувала пьєсу Т. Шевченка „Назар Стодоля“ й „Вечерниці“ Нічинського. Партитуру до „Вечерниць“ на симфонічну оркестру опрацьовує сотник І. Романченко. Хор під орудуванням енергійного дир. кіна (між іншим слід зазначити, що кінові афіші в Грубешеві від кількох місяців друкують і в українській мові) п. Тишовницького, працюватиме над вокальною сторінкою „Вечерниць“. У скорому часі Драматична Секція передбачує зорганізування режисерського курсу для провідників аматорських гуртків. Кожний гурток повинен намітити на цей курс бодай одну особу.

ОБРАЗКИ З ЖИТТЯ МОЛОДІ В ЛЮБЛІНІ.

Люблю заходити між молоді, зорганізовану в Курені Молоді в Любліні. Там стільки гарної праці, радості й життя.

Ось образки зі звітової салі:

Свіже життя, згущене енергією, юним темпераментом і безтурботною повністю, вирувало по салі: було широкими грудьми до прямокутних стін. Майля ясні й темні чуприни, блискали чорні й сірі очі. Хтось співав голосно й клепав сильно по широким приятельських раменах.

Широкі потоки хлопячого реготу й дівочого сміху палили рвучко та водопадками дотепу спадали зі здорових, молодих облич. І так струмки сміху й пісні залили цілу салю і бродили по них дебели мужеські постаті і купались і прискакали зі свавілля жінки.

Хтось там у куті будовав гать рікам великого сміху й спрямовував їх у нове русло. А струмки плили ще з більшою силою. А напроти сонце змагалось зі шибамі вікон.

Не зуміло все втиснутись до салі, тільки, розбите на тисячні проміння, заломлювалося довгим промінням у глибоких очах і блищало в них радістю жагучої провесни.

Враз хтось найвищий закаменів на середині салі. І другий і третій і всі.

Ще брєніло у воздухі останнє „ко“ з короткого слова „Струнко!“, ще дзвчав сильний стук твердих закаблук. Обличчя зарисовані спокоєм і очі вбиті стрілами у даль. Уста затиснуті й рівна лава юнких молодих тіл.

Приказ! — І в добрих очах була вірність і любов, повага і порив.

Напружувалися молоді груди і щось завирувало над їх головами і певним летом бистрого птаха хлинуло: „Слава Україні!“.

А як рівним стукотом вправних ніг відгукнувся Курень на приказ „Спочинь!“, то їх 70 знов пірвала в свої обійми молода енергія й любов до твердого життя.

То знов я бачив їх на прогульці за містом. Такі були, як усе: радісні й мужні.

Сніг ще стояв на полях, а вітер, що віяв прямо зі сходу, розмальовував їх обличчя на рожево.

Ішли двійками, а потім розбились на гурти і заїняли становища на місцях, де стрічалася земля з небом; провідник казав: на виднокрузі.

Як промірювали довгі кілометри по засніжених полях, то завзяття рисувало на їхніх обличчях мужеські лінії, а простори вкладали до очей щось таке, що їх погляд набірав сили веління.

На кивок руки падали глибоко в сніг, бігли, перескакували перешкоди і кричали в напрузі „слава!“.

Були тоді такі, що я їх любив так, як люблю міт визвольних змагань і як люблю образи твердого завтра, що прийде.

А потім ще нераз були зі мною на довгих маршах і нічних прогуляках. І так що-тижня у праці й самодосконаленні.

Пишу ці рядки моїм Дружам, що полюбили труд і працю і що своєю молодістю віддають справі реалізації великих діл.

І-кий Роман.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В ПРОТЕКТОРАТІ.

Справа допомоги українському студентству вже така популярна серед українського громадянства, що нема потреби широко розводитися над її вагою. Зрештою постава до цієї акції майже всього нашого громадянства свідчить про її важливість. Українське громадянство Протекторату також зрозуміло вагу цієї справи і прийшло Краєвому Комітетові ДоФУС-а в Празі зі своєю допомогою. Однак зібрані фонди не стоять у ніякій пропорції до дійсних потреб. У Празі й Брні студіює біля 150 українських студентів, здебільша зовсім беззасібних. У Протектораті живе поважна кількість українців, які добре пізнали труднощі студіювання на еміграції та переважно також студіювали за суспільний гріш. Між 4.—11. травня ц. р. переводимо збірову акцію „Тиждень Студента“. Хай не буде ніодного українця, що відмовився б від свого громадянського обов'язку. Заява що-місячного оподаткування на ДоФУС і точне вплачування хоч би й найменших пожертв буде гідною відповіддю і свідомством почуття громадянського обов'язку кожного українця. Пожертви просимо слати на адресу: Прага II, „Ческа Дисконтні Банка“, ДоФУС чек.konto 203959.

За Краєвий Комітет ДоФУС-а на Протекторат Чехії й Моравії:

Проф. д-р П. Герасименко, Д-р Юрій Герніч,
голова, секретар.

Инж. Антін Галька,
скарбник.

КОМУНІКАТ
УКРАЇНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ В КРАКОВІ

Справа додаткових харчевих карток.

Повідомляємо, що додаткові харч. карти на місяць травень 1941 р. видаватимуть в УДК, Краків, Льоретанська 18., в дні: 2, 3, 5 і 6 травня від год. 8—12 і від 15—17 в такому азбучному порядку:

5. V. (понеділок) „ — Н, О, П, Р, С
6. X. (вівторок) „ — Т, У, Ф, Х, Ц,
Ч, Ш, Щ, Ю, Я

До одержання харч. додаткових карток вимагається предлошення:

а) особистої виказки (Авсвайскарти), або посвідки реєстрації в УДК.

б) виказки вплачених датків до УДК,

в) червоної харчевої картки, а від українців з околиці Кракова потвердження замельдування в місцевості замешкання (або також червоні харч. карти).

УДК, Краків.

Посмертна згадка

† ІЗАБЕЛЛЯ КОБИЛЯНСЬКА.

Дня 18. IV. ц. р. упокоїлася у Требні Ізабелля Кобиланська, шлях. де Ферро, дружина бл. п. проф. гімн. і вченого Юліана Кобиланського в Чернівцях і швагрова письменниці Ольги Кобиланської, проживши 78 літ. Похорон відбувся з катол. каплички тамошнього кладовища. Покійну поховала Родина в провізоричному гробі, звідки пізніше перевезе її до родинного гробівця в Чернівцях. — В. Й П.

II. Звичайні Загальні Збори

КООПЕРАТИВИ „УКРАЇНСЬКИЙ КОНСУМ“

кооп. з відп. уділами в Кракові,

відбудуться в неділю 11. травня 1941 в год. 3-їа попол. (15-й) у салі УДК в Кракові при вул. Льоретанській 18, із таким порядком наряд:

1. Відкриття Зборів. 2. Відчитання протоколу з основуючих Заг. Зборів. 3. Звідомлення з ревізії, переведеної Союзом Рільничих і Зарібково-Господарських Кооператив у Кракові. 4. Звідомлення Дирекції з діяльності за 1940 р. 5. Затвердження білянсу за 1940 р. та уділення абсолюторії Надзірній Раді й Управі за 1940 р. 6. Розділ білянсової надвишки. 7. Затвердження прелімінарія бюджету на 1941 р. 8. Зміна § 14. статуту Кооперативи. 9. Вибір 2-х членів Надзірної Ради. 10. Внески й запити. Білянс Кооперативи виложений до перегляду членів у домі Кооперативи при вул. Гродський ч. 32. I. пов., м. 20, в урядових годинах від 9—12 і 15—18. Вступ на Загальні Збори мають лише члени й тому просимо для влещення контролю принести зі собою харчеві картки з числом уділу та особисті виказки.

Тому, що I. Звичайні Загальні Збори, склалися на день 27. IV. 1941 р. не відбулися, бо не явилася приписана статуту кількість членів, ухвалили внести на II. Звичайних Загальних Зборах будуть мати важність без огляду на кількість присутних членів.

За Надзірну Раду кооп. „Український Консум“ у Кракові: Іван Кузів, голова, — Михайло Хомяк, секретар.

Дрібні оголошення

ПОДАЄМО ДО ВІДОМА всім заінтересованим особам і установам нову назву нашого Союзу: „Ревізійний Союз Кооператив у Генерал Губернаторстві. Дистриктовий Союз у Кракові (Люблін). Український Відділ“. По німецьки: „Revisionsverband der Genossenschaften in Generalgouvernement. Distriktsverband in Krakau (Lublin). Ukrainische Abteilung“. Українські Відділи Рев. Союзу К-в у Г. Г.

1758 1-3

Відомості про д-ра Вербовського Остапа, що перед війною перебував у Празі, прошу слати на адресу: Іван Вербовський, Краків, Зелена 8/2.

1737 3-4

Пошукую свого брата Онуфрія зі села Опари, пов. Дрогобич. — Бойко Андрій, Klau Bohla 5. Oschalt b. Bauer Tirpach.

1751 1-4

Знайомі з села Суходоли, пов. Броди, відозвіться на адресу: Дудчак Петро, Stalag VIII B, G-n 2516.

1752 1-4

Пошукую брата Дмитра: Зарічний Дамян, Stalag VIII B, G-n 29858.

1753 1-4

Продам бюрові машини до писання: українські марки Underwood і німецько-українську марку Adler — модель 16-тий. Зголошення: Краків, вул. Ягайлонська 5.

1756 1-4

ЦІНА ОГолошень: Ціна сторінки 600 зол., дві сторінки 320 зол., 1/2 сторінки 180 зол., 1/4 сторінки 150 зол., 1/8 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГолошення: 1 міліметр ширини і ширальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГолошення: 30 сотиків за слово, найменше 8 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніальні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належність і не пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.“: Передплату треба вислати агорн. Передплата однакова в краю й закордоном. Часовину на кредит не можемо вислати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСЛІКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки в Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва за Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislava, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол.

при висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чинну і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальник редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво“, Краків, вул. Райхштрассе 34, II. Тел.

З друкарні „Нова Друкарня Денишкова“ під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.

Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag“ G. m. b. H., Krakau, Reichsgrasse 34, Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei“, Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 104-7.